

Het duizendjarig rijk

De leer van het duizendjarig rijk staat ook bekend onder de namen: *millennialisme* of *chiliasme*, van het Latijn “mille” (= duizend) + “annus” (= jaar) en het Grieks “chilias” (= duizendtal).

Meestal worden er 3 visies onderscheiden:

- het *a-millennialisme*: de duizend jaar is een aanduiding van de periode tussen Christus’ eerste komst op aarde (zoals beschreven in de Evangelieën) en Zijn tweede komst wanneer Hij aan het einde van de tijden terugkomt om de levenden en de doden te oordelen. A = niet, dus geen toekomstig duizendjarig vrede-rijk.
- het *post-millennialisme*: er komt aan het einde van de tijden een lange periode van vrede en welvaart voor de kerk en het Evangelie. Hierná zal Christus terugkomen om iedereen te oordelen. Post = ná de periode van 1000 jaar komt Christus terug.
- het *pre-millennialisme*: Christus komt terug (Op. 19: 11–13) om met de *lichamelijk* opgewekte gelovigen - die in de hemel wonen (Joh. 14: 2) - 1000 jaar *op aarde* (Zach. 14: 9) te heersen (Lc. 22: 29-30; 1 Kor. 6: 2; Op. 20: 4). Pre = vóórdat het duizendjarig rijk aanbreekt.
Door hun verheerlijkte lichaam (Fil. 3:21) kunnen ze net als de engelen zowel zichtbaar als onzichtbaar op de aarde werkzaam zijn.

Bij de interpretatie van Openbaringen komt altijd de discussie over de *letterlijke* of de *symbolische* interpretatie naar boven. Voorbeelden:

- Is 1000 precies 1000 of gaat het alleen om een lange periode? Vgl. Op. 1 vs. 4: zijn er 7 geesten voor Gods troon of slaat het getal 7 op de volheid van de Heilige Geest? (Zie bijv. ook Op. 13: 18.)
- Op. 20 vs. 1 – 3: de engel uit de hemel bindt satan met een grote keten. Maar satan is toch een geest? Hoe kan hij dan met een keten gebonden worden? Maar als de keten niet letterlijk opgevat zou moeten worden, hoe dan te denken over “de diepte” en “de put” in vs. 3? Kun je dan hooguit met zekerheid zeggen dat satan een lange periode *veel minder* of zelfs *geen* macht heeft?

De leer van het duizendjarig rijk is met name gebaseerd op Openbaringen 20: 1–15.

Indeling met gedeeltelijke interpretatie:

1–3: Satan wordt voor een periode van 1000 jaar met een grote keten / zware ketenen gebonden.

- De macht van de duivel wordt voor een lange tijd drastisch beperkt.

4–6: Eerste opstanding: de *gelovigen* zullen opstaan en met Christus’ *over* de aarde regeren.

- “En ik zag” luidt een nieuw gedeelte in (vgl. vs. 1). Blijkbaar kijkt Johannes nu naar de hemel en daar ziet hij “tronen”. De tronen van God en Christus staan immers in de hemel (zie bijv. Op. 4:2 en 12:5). Is hier dus wel sprake van een heerschappij die *op de aarde* wordt uitgeoefend?

- Johannes zag alleen de “zielen” van hen die onthoofd waren. Van een *lichamelijke* opstanding lijkt hier geen sprake te zijn, veeleer van een geestelijke. Het woord “opstanding” is dan te verklaren als opstanding vanuit het dode lichaam: de eerste opstanding. Na zijn sterven mag de gelovige immers *gelijk* bij God leven:

☞ Vgl. de woorden van Jezus tegen de bekeerde misdadiger aan het kruis: *nog vandaag* zul je met Mij in het paradijs zijn (Lc. 23:43).

☞ Denk ook aan 2 Cor. 5 vs. 8 waar Paulus schrijft: al zouden we ons lichaam liever verlaten om onze intrek bij de Heer te nemen. (Vgl. Fil. 1 vs. 23: te sterven en met Christus te zijn.)

☞ Let ook op de SV: “zij leefden” en niet: “zij kwamen tot leven”. (Vgl. ook Joh. 11:25.)

☞ Bovendien: als de gestorvenen lichamen opstaan, krijgen ze een *verheerlijkt* lichaam (Fil. 3:21). Lopen er dan twee soorten mensen tijdens de periode van 1000 jaar op de aarde rond?

- De eerste dood is de lichamenlijke dood bij het sterven, de tweede dood is het eeuwige verderf.

7–10: Satan wordt losgelaten, probeert de gelovigen te verwoesten maar wordt definitief vernietigd.

- Blijkbaar moeten alle gelovigen (= de heiligen) en Jeruzalem (= de geliefde stad) rekening houden met zeer ernstige aanvallen van de kant van de duivel.

11–15: Tweede opstanding: *alle* gestorven mensen staan op en worden door God geoordeeld.

- Iedereen zal dus door God worden geoordeeld (Mt. 12: 36,37; Hebr. 9: 27).

Ondersteuning voor hun opvatting over een tweevoudige lichamenlijke opstanding zien de chiliasten ook in 1 Cor. 15 vs. 22 - 28: ieder zal in zijn eigen rangorde opstaan. De eerste orde is dan de opstanding van de gelovigen en de tweede is dan die van de goddelozen. Bedenkingen hiertegen:

1. In vs. 22 slaat *allen* alleen op hen die *in Christus zijn*, dus Paulus zegt niets over de ongelovigen.
2. Christus stond als eersteling op, bij Zijn tweede komst staan de gestorven gelovigen op en daarna komt het wereldeinde. Het “einde” (vs. 24) slaat dan ook helemaal niet op het einde van een opstanding van de goddelozen. Het gaat in 1 Kor. 15 om de twijfel aan de opstanding van de mens. Daar hadden de Grieken immers moeite mee (vgl. Hd. 17: 32).

Een ander argument ontleent de chiliasten aan 1 Tess. 4: 13–18. De Tessalonicenzen zouden bedroefd zijn omdat ze bang waren dat hun gestorven broeders en zusters geen deel zouden hebben aan de eerste opstanding en aan de zegeningen van het duizendjarig rijk dat daarop zou volgen. Als Gods bazuin klinkt, zullen de doden die in Christus gestorven zijn eerst opstaan en (vult men aan:) de ongelovigen later. Bedenkingen:

De Tess. twifelen aan de opstanding van de gestorven gelovigen (vgl. 1 Cor. 15). Paulus wijst erop dat er geen reden tot verdriet is: de gestorven gelovigen zullen eerst opstaan en *samen* met de nog levende gelovigen de Heer tegemoet gaan in de lucht. Het gaat hier helemaal niet over de ongelovigen!

De pre-millennialistische overtuiging van een dubbele lichamenlijke opstanding lijkt vooral te botsen met de woorden van Jezus zelf in Jh. 5 vs. 28, 29: er komt een moment waarop alle doden Zijn stem zullen horen en uit hun graf zullen komen: wie het goede gedaan heeft staat op om te leven, wie het slechte gedaan heeft staat op om veroordeeld te worden. (Vgl. ook Dan. 12:2.)

Pre-millennialisten zien deze tekst echter als voorbeeld van het “profetisch perspectief”: wat als één gebeurtenis wordt beschreven ligt qua tijd soms (ver) uit elkaar.

Bedenkingen bij het post-millennialisme:

- De eindtijd wordt door de Heiland zelf (bijv. Mt. 24:9-12), maar ook door de apostel Paulus (2 Tim. 3: 1-5), helemaal niet als een positieve tijd getekend.
- De regering van Christus is niet slechts iets van de toekomst, maar zij is nu reeds begonnen, zie bijv. Mt. 28 vs.18: Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde. (Vgl. ook Hd. 7: 55, 56)

De a-millennialisten wijzen erop dat Jezus de duivel bij Zijn eerste komst reeds *heeft* verslagen (Jh. 12: 31; Kol. 2: 15). Christus heeft *nu al* alle macht in handen. Door de kracht van Zijn Geest heeft hij de duivel bedwongen, zodat deze de verspreiding van het evangelie onder de heidenen niet meer kan tegenhouden (Mt. 12: 28,29; 28: 18,19). Maar de macht van de duivel is blijkbaar nog niet geheel gebroken, want “de duivel zwerft rond als een brullende leeuw, op zoek naar een prooi.” (1 Pt. 5: 8)

- De pre-millennialisten lezen Openbaringen 20: 1–10 als het rechtstreekse vervolg op Op. 19: 11–21. Anderen zien echter Op. 20: 1–15 als de 7^e oordeelscyclus richting Christus’ tweede komst.

- Het laatste gevecht in Op. 20: 7 – 10 lijkt namelijk op dat uit Op. 16: 14,16; 17: 14 en 19: 11-21. Het oordeel over satan in Op. 20: 10 vertoont duidelijke overeenkomsten met het oordeel over Babylon (Op. 17–18) en dat over het beest en de valse profeet (Op. 19: 11-21).

- Er lijkt zo dus eerder sprake van een *thematische* dan van een *chronologische* ordening in Openbaringen.